

REZIDBA VOĆAKA

Rezidba je najstarija i najvažnija pomotehnička mjera. Njome reguliramo generativni i vegetativni rast voćke, a to je preduvjet uravnoteženog, visokog i ranog prinosa. Provodimo je kod svih vrsta voćaka. Njome se omogućava bolje prodiranje svjetlosti u krošnju. Ukoliko se rezidba ne provodi krošnja postaje prebujna, dolazi do lomova grana, a rod se seli na periferiju krošnje.

Rezidbu možemo podijeliti na:

- zimsku,
- ljetnu i
- rezidbu pred berbu.

Zimska se rezidba provodi u periodu mirovanja vegetacije, ovisno o atmosferskim prilikama, ali svakako prije kretanja vegetacije odnosno tjeranja pupova. Temperatura mora biti veća od 0 °C. Ona je glavna mjera regulacije vegetativnog i generativnog porasta voćke. Cilj joj je držati voćku u ravnoteži, te smanjiti pojavu alternativne rodnosti koja je kod nekih sorata i voćnih vrsta vrlo izražena.

Svodi se na tri osnovne mjere:

- prorjeđivanje
- prikraćivanje
- savijanje grana

Prorjeđivanjem se smanjuje broj izboja u periferiji krošnje, čime je omogućeno bolje osvjetljenje, a time i rast rodnog drva po cijeloj skeletnoj grani sve do debla. Ukoliko se grančice ne prorjeđuju skeletne grane ogole. Time je urod automatski smanjen. Ovom mjerom se potpuno odstranjuju izboji (grane) iz krošnje do osnove. Odstranjuju se konkurentne grane i izboji koji svojim položajem i snagom rasta zagušuju krošnju, odstranjuju se suhe i slomljene grane te na bilo koji način oštećene i bolesne grane. Ovom mjerom se sprječava zasjenjivanje unutrašnjosti krošnje.

Rane koje nastaju rezom treba zagladiti i obavezno premazati slojem voćarskog voska.

Pikraćivanjem se potiče vegetativni rast onih dijelova krošnje koji su slabije razvijeni. Najčešće se obavlja u toku formiranja uzgojnog oblika. Prikraćivanje se vrši na pup koji ima bočni položaj. Pupovi koji su neposredno ispod prikraćenog mjesta daju jače izboje u odnosu na one koji su udaljeni od tog mjesta. Prikraćuje se nekoliko milimetara iznad pupa sa blago zakošenim rezom prema pupu.

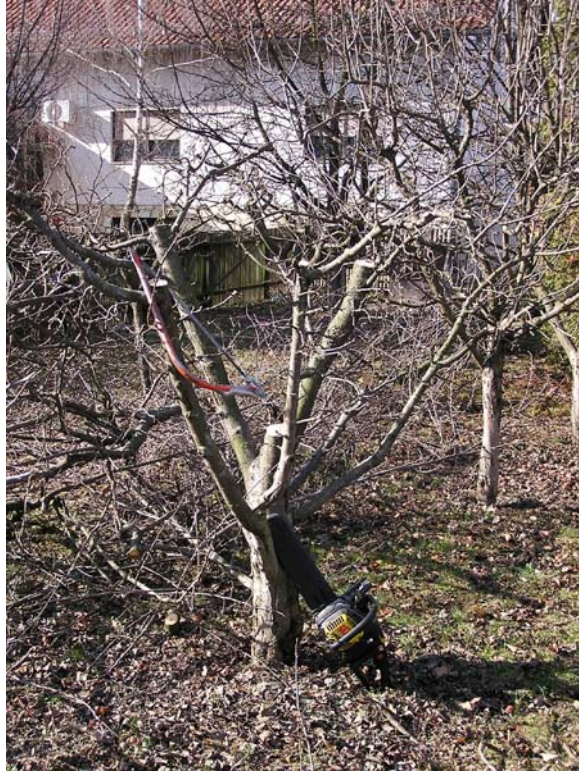
Savijanje grana provodi se već u samom početku formiranja uzgojnog oblika, odnosno skeleta voćke. Cilj ovog zahvata je smanjiti snagu rasta, ubrzati plodonošenje odnosno stvoriti više rodnih grančica. Buduće skeletne grane se savijaju pod kutom od 45 ° - 60 ° u odnosu na deblo (provodnicu). Pravilno savijena grana stvorit će više rodnih grančica, a prejako savijena bacit će vodopije na vrhu luka. Nakon savijanja grane moguće je izvršiti njeno prikraćivanje na neki od donjih ili bočnih razgranjenja.

Slika 1. Zimska rezidba voćnjaka (Foto: Z.Vukov)

Ljetna rezidba provodi se sredinom kolovoza, a čini nadopunu zimske rezidbe. Važno ju je provoditi kod voćaka bujnijeg vegetativnog rasta. U ljetnoj rezidbi može se vršiti pinciranje, prikraćivanje, prorjeđivanje ili savijanje grana. Idealni odnos list:plod je 40:1 što ima za posljedicu bolju kvalitetu ploda i bolju sposobnost čuvanja. Obično je taj odnos narušen (više je listova po plodu) što ima za posljedicu da su plodovi veliki, osjetljivi na fiziološke bolesti te slabiju sposobnost čuvanja ploda.

Rezidba pred berbu provodi se kod sorata kod kojih je važna obojenost kože ploda. Izvodi se obično u terminu desetak dana pred berbu. Cilj joj je dobro osvjetljenje ploda kako bi dobio optimalnu boju. Ako se previše prorijedi može doći do nepoželjne pojave ožegotina na kožici čime je umanjena kvaliteta ploda. Ako se pak rezidba pred berbu ne provede zasjenjeni plodovi ostaju nebojeni, netipični za sortu i podložniji različitim fiziološkim poremećajima što smanjuje sposobnost čuvanja ploda, ali i njegovu komercijalnu vrijednost.

Slika 2. Alat za rezidbu voćaka: škare, ručna i motorna pila (Foto: Z.Vukov)

Način rezidbe jabuke ovisi o podlozi. Podloga utječe na prirast vegetativne mase, početak rodosti, kvalitetu ploda i alternativnu rodost. Bujne podloge imaju jači ljetni porast vegetativne mase te je kod njih nužna ljetna rezidba. Slabo bujne podloge imaju slab vegetativni porast, ali jači generativni porast što znači i veću rodost. Slabo bujne podloge rode ranije i ujednačenije su rodosti.

Bez obzira o kojoj se podlozi radi svakako treba poznavati rezidbu voćaka, njene pozitivne strane kako bi i uzgoj bio jednostavniji, a plodovi kvalitetniji.

mr.sc. Zvonimir Vukov,
viši stručni savjetnik za integriranu i ekološku poljoprivredu
HZPSS, Područni odjel Zagrebačke županije
e-mail: .Vukov@hzpss.hr